

Nr 78.

Ankom till riksdagens kansli den 11 april 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 155) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående statsbidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, för ändamålet beräkna på extra stat för år 1920 ett belopp av 40,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den till riksdagen samma dag avlåtna propositionen angående tilläggsstat för år 1919 under åttonde huvudtiteln (punkt 25) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition i enahanda ämne, för ändamålet beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 40,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 21 februari 1919 till riksdagen avlåten proposition, nr 187, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att såsom bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid universitetet i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet, enligt av Kungl. Maj:t utfärdade närmare bestämmelser, bevilja

dels på extra stat för år 1920 ett reservationsanslag av 40,000 kronor,

dels ock på tilläggsstat för år 1919 likaledes ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Lika med departementschefen anser utskottet det ändamål, för vilket statsanslag nu ifrågasättes, vara förtjänt att understödjas från det allmännas sida. De höga kostnader, vilka numera äro förenade med tryckning och utgivande av en doktorsavhandling, äro uppenbarligen så betungande, att denna omständighet redan i och för sig enligt utskottets mening utgör ett skäl för staten att i förevarande hänseende träda ekonomiskt hjälpende emellan.

På sätt av utredningen framgår, hava meningarna varit delade i avseende å de närmare grunderna för det föreslagna statsbidragets utgående.

Departementschefen har förklarat sig ej nu vara beredd att i detalj taga slutgiltig ståndpunkt till något av de från de olika universiteten framlagda förslagen men hava för avsikt att, därest riksdagen bifaller anslagsäskandet, underkasta spörsmålet om grunderna ytterligare beredning.

Beträffande ifrågavarande grunder vill utskottet erinra, hurusom emellan de akademiska myndigheterna samstämmighet rått därom, att för understödets storlek bör uppställas en maximigräns, vilken ansetts böra bestämmas till 1,500 kronor. Med hänsyn särskilt till den från Lunds universitet framhållna önskvärdheten att söka åstadkomma ett stävande av den på senare tid utbredda tendensen att låta avhandlingarna svälla ut till allt för stort omfång, där den vetenskapliga kvaliteten ofta kan få stå tillbaka för en kvantitativ materialundersökning, anser utskottet fastställandet av en maximigräns för understödets storlek väl befogad samt finner 1,500 kronor vara ett väl avvägt belopp.

Likaså har förutsatts, att understödd avhandling skall vara bedömd med minst vitsordet godkänd. Även utskottet anser detta vara ett oeftergivligt villkor för understödets utgående. De närmare bestämmelserna i ämnet torde få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot de föreslagna anslagsbeloppens storlek, hemställer alltså,

att riksdagen må såsom bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet, enligt av Kungl. Maj:t utfärdade närmare bestämmelser, bevilja

a) på extra stat för år 1920 ett reservationsanslag av 40,000 kronor,

b) på tilläggsstat för år 1919 likaledes ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Stockholm den 11 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
 från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, A. Pers, J. L. Widell, E. A. Hallin* och *C. I. Asplund* samt
 från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson, A. Wiklund* i Brattfors, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *P. A. Hansson* i Stockholm, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *J. Erlansson, C. R. Jansson* i Falun, *K. A. Tengdahl, A. Mossberg* och *O. Nilsson* i Örebro.